

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.077/2021/5.
A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Dr. Cséffán József
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró
A felperes: felperes1
(cím1)
A felperes képviselője: Dr. Takács István ügyvéd
(cím2)
Az alperes: alperes1
(cím3)
Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos
A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes
Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Győri Törvényszék 6.K.700.266/2020/10.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 6.K.700.266/2020/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.
Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A meg nem fizetett 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás

[1] A hivatalból indult adategyeztetési eljárás eredményeképpen a alperes1 ...1 határozatával megállapította, hogy a felperes az 1977. július 11-től 2017. december 31-ig terjedő időszakban 36 év 261 nap nyugdíjjogosultság elbírálásához figyelembe vehető szolgálati idővel, 36 év 261 nap nők kedvezményes öregségi nyugdíjára jogosító idővel, ezen belül 30 év 224 nap kereső tevékenységgel vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idővel rendelkezik.

[2] A felperes az elsőfokú határozattal szemben fellebbezést nyújtott be, amelyben kérte az 1978. június 12-től július 7-ig, az 1979. június 11-től július 6-ig, valamint az 1980. június 16-tól július 11-ig terjedő időben a ...2 és ...3 tanulójaként elvégzett kötelező nyári szakmai gyakorlat szolgálati és jogosultsági időként való elismerését.

[3] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozat indokolása szerint a szakközépiskolai tanuló kötelező nyári gyakorlatának időtartama kizárólag abban az esetben számítható be szolgálati időként, ha arra a társadalombiztosítási nyilvántartásban bejelentési adat található vagy, ha azokat a foglalkoztatók munkaviszonyként igazolják. A felperes esetében a nyári gyakorlatok idejét nem rögzítették a társadalombiztosítási nyilvántartásban. A ...4 tájékoztatása szerint nyilvántartásaikban nem szerepel a felperes foglalkoztatására vonatkozó adat.

A felperes keresete, az alperes védírata

[4] A felperes keresetlevelet terjesztett elő, amelyben a bíróságtól a másodfokú határozat megváltoztatását és a fenti gyakorlati idő szolgálati időként való elismerését kérte. A felperes keresetlevelében hivatkozott arra, hogy a nyári gyakorlat alatt napi 8 órában munkabér és járulékköteles munkaviszonyban állt.

[5] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy a szakközépiskolai kötelező nyári gyakorlat akkor tekinthető szolgálati időnek, ha kétséget kizáróan bizonyítást nyer, hogy munkaviszonyban történt a foglalkoztatás. A vitatott időszakra a társadalombiztosítási nyilvántartásban adat nem szerepel, a szolgálati időt a foglalkoztató semmilyen formában nem igazolta, a foglalkoztatásról a felperes sem rendelkezik okirattal. A hiányzó bizonyítékokat a felperes nyilatkozatával nem pótolhatja.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság az alperes határozatait megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Ítéletét a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 37. § (4) bekezdésében, 43. § (2) bekezdésében, a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény (a továbbiakban: T. 1997. december 31. napján hatályos 54. § (1) bekezdésében, a T. végrehajtásáról szóló 89/1990. (V. 1.) MT rendelet (a továbbiakban: MTr.) 126. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre alapította.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes a nyári gyakorlatokra vonatkozó okirattal nem rendelkezik, azonban azok teljesítését a középiskolai bizonyítványa igazolja. A nyári gyakorlatok felperes általi teljesítését az alperes nem vitatta. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes az általa hivatkozott nyári gyakorlatokat teljesítette.

[8] A jogerős ítéletben foglalt érvelés szerint a vitatott időszakok szolgálati időként elismeréséhez az szükséges, hogy a kötelező nyári gyakorlatok munkaviszony keretében történt teljesítését a felperes hitelt érdemlően igazolja (Kúria Mfv.III.10.014/2017/5.).

[9] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredménye (a perben meghallgatott tanúk vallomása) alapján megállapította, hogy a felperes egyéb hitelt érdemlő módon bizonyította, hogy az általa hivatkozott időszakokban a kötelező nyári gyakorlatokat munkaviszony keretében teljesített. Az első-, illetve a másodfokú hatóság jogszabályt sértett, amikor a felperes által megjelölt gyakorlati időket nem ismerte el szolgálati időként.

A felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[10] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítását, a Tny. 43. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésére hivatkozással.

[11] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta döntése meghozatalánál a Tny. 43. § (2) bekezdésében foglaltakat, amely a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem igazolt szolgálati idők esetére állapítja meg azoknak az okiratoknak, illetve bizonyítékoknak a körét, amelyek alapul szolgálhatnak a szolgálati idő elismerésére. A Tny. 43. § (2) bekezdése az a)-c) pontjaiban sorrendiséget állít fel a figyelembe vehető okiratok, illetve egyéb bizonyítékok körében. A nyugdíjbiztosítási nyilvántartás alapján nem igazolt idők elsősorban a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal, ennek hiányában a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, amennyiben ilyen igazolás sem áll rendelkezésre, egyéb hitelt érdemlő módon bizonyíthatók.

[12] A foglalkoztató tájékoztatása szerint a nyilvántartásaikban a felperesre vonatkozó adat nem található, vagyis a felperes a vitatott időszakban a ...4-nél nem állt szolgálati időként elismerhető jogviszonyban. Önmagában a nyári szakmai gyakorlat az akkor hatályos MTr. 100. § (1) bekezdése alapján szolgálati időként nem ismerhető el. Figyelemmel arra, hogy az alperes rendelkezésre állt a foglalkoztató eredeti nyilvántartása alapján kiállított igazolás, amely egyértelműen bizonyítja, hogy a felperes társadalombiztosítási jogviszonyban az elismerni kívánt időszakban nem állt, ezért a szakmai gyakorlat egyéb hitelt érdemlő bizonyítása szükségtelen volt. Az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra,

hogy a felperes nyári szakmai gyakorlata vonatkozásában további bizonyítási eljárás lefolytatása volt indokolt, ezzel megsértette a Tny. 43. § (2) bekezdésében foglaltakat.

[13] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[14] A felperes ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy a Tny. 43. (2) bekezdés c) pontja helyes értelmezéséről a Kúria több határozatában is iránymutatást adott, amelyek értelmében a szolgálati idő megállapítása az eljárásjogi szabályok megtartásával bármely hitelt érdemlő bizonyíték alapján lehetséges, a perben jogában áll az igénye megalapozottságát az arra alkalmas bizonyítás elrendelésének indítványozásával alátámasztani, a tanúbizonyításra irányuló indítványát önmagában azon az alapon, hogy perbeli állítását a társadalombiztosítási nyilvántartások adatai egyöntetűen nem támasztották alá, nem lehet elutasítani. A Tny. 43. (2) bekezdés második mondata a szolgálati idő megállapítása során a felsorolt bizonyítási eszközök figyelembevételét nem csak abban az esetben teszi lehetővé, ha a társadalombiztosítási nyilvántartások adatai ellentmondásosak, hanem minden olyan esetben, ha a nyilvántartások a beszámítani kért szolgálati időket nem igazolják. A tanúbizonyítás csak akkor nem megengedett, ha jogszabály kötött bizonyítást előíró kifejezett rendelkezése alapján csak okirattal engedi az adott jogviszony alapján biztosítottként munkában töltött idő bizonyítását.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[15] Az alperes felülvizsgálati kérelme az alábbiakban kifejtettekre figyelemmel megalapozatlan.

[16] A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül [Kp. 115. § (2) bekezdés, 108. § (1) bekezdés].

[17] Az alperes a jogerős ítéletet azért tartotta jogszabálysértőnek, mert álláspontja szerint a szolgálati idő elismerésénél a Tny. 43. § (2) bekezdése az a)-c) pontjaiban sorrendiséget állít fel a figyelembe vehető okiratok, illetve egyéb bizonyítékok körében.

[18] A Kúriának korábbi határozatában (Mfv.III.10.014/2017/5.) kimondta: a szolgálati idő bizonyítására irányadó eljárási szabályokról a Tny. „A szolgálati idő igazolása” alcím alatti 43. § (1)-(2) bekezdései rendelkeznek; a (2) bekezdés első mondata szerint a szolgálati időt a társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásai alapján kell számításba venni; a második mondat értelmében a nyilvántartások alapján nem igazolt szolgálati idők – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az a)-c) pontokban felsorolt bizonyítékok alapján, illetve bizonyítás útján vehetők figyelembe. Az a) és b) pontban a törvényhozó a foglalkoztató által kiállított különböző okiratokkal, igazolásokkal, a c) pontban pedig „egyéb hitelt érdemlő módon” engedi annak bizonyítását, hogy az igénylő szolgálati időnek minősülő időt szerzett.

[19] A Tny. 43. § (2) bekezdés c) pontja helyes értelmezéséről a Kúria több határozatában is iránymutatást adott. A BH2005.32. számon közzétett eseti döntése szerint a szolgálati idő megállapítása az eljárásjogi szabályok megtartásával bármely hitelt érdemlő bizonyíték alapján lehetséges. Az Mfv.III.10.681/2015/6. számú határozatában a Kúria rögzítette azt is, hogy a felperesnek a perben jogában áll az igénye megalapozottságát az arra alkalmas bizonyítás elrendelésének indítványozásával alátámasztani és a tanúbizonyításra irányuló indítványát önmagában azon az alapon, hogy perbeli állítását a társadalombiztosítási

nyilvántartások adatai egyöntetűen nem támasztották alá, nem lehet elutasítani. A Tny. 43. § (2) bekezdés második mondata ugyanis a szolgálati idő megállapítása során a felsorolt bizonyítási eszközök figyelembevételét nem csak abban az esetben teszi lehetővé, ha a társadalombiztosítási nyilvántartások adatai ellentmondásosak, hanem minden olyan esetben, ha a nyilvántartások a beszámítani kért szolgálati időket nem igazolják. Más határozataiban (Mfv.III.10.245/2016/7., Mfv.III.10.344/2016/7.) a Kúria rögzítette azt is, hogy tanúbizonyítás csak akkor nem megengedett, ha jogszabály – kötött bizonyítást előíró kifejezett rendelkezés alapján – csak okirattal engedi az adott jogviszony alapján biztosítottként munkában töltött idő bizonyítását.

[20] A felperes által elismerni kért, munkaviszony alapján szerzett szolgálati idő esetében nincs ilyen korlátozás, ezért az alperes a Tny. 43. § (2) bekezdése alkalmazásának a fentiekben ismertetett bírói gyakorlatával ellentétesen hivatkozott felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperes a szakközépiskolai nyári gyakorlat teljesítése során munkaviszony keretében történt munkavégzést, annak alapján szolgálati időre való jogosultságát tanúvallomásokkal nem támaszthatta alá.

[21] A szolgálati idő elismerésénél a Tny. 43. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban foglalt rendelkezések – az alperes álláspontjától eltérően – nem állítanak fel sorrendiséget a figyelembe vehető okiratok, igazolások, illetve az egyéb hiteltérdemlő bizonyítékok tekintetében, a törvényben megállapított feltételek vagylagosak. Erre tekintettel az igénylő – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a nyugdíjbiztosítási nyilvántartás alapján nem igazolt időket vagy a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással), vagy a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy egyéb hitelt érdemlő módon bizonyíthatja.

[22] Az elsőfokú bíróság a Tny. 43. § (2) bekezdésének helytálló értelmezése alapján adott helyt a felperes tanúbizonyítási indítványainak, illetve a bizonyítékok mérlegelése során megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes tanúvallomásokkal (okirati bizonyítékok hiányában is) sikeresen bizonyította a vitatott szakközépiskolai nyári gyakorlatok biztosítási kötelezettség eső munkaviszony keretében történt teljesítését a foglalkoztatónál.

[23] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[24] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálattal érintett, a perbeli esetben nem meghatározható pertárgyérték és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető perköltség megfizetésére.

[25] Az eljárás a Tny. 81. §-a alapján költségmentes, ezért az alperes a Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja alapján mentes a meg nem fizetett illeték alól. A meg nem fizetett illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] A felülvizsgálati kérelem elleni további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. szeptember 8.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s. k. bíró